

Voorzitter: T. van Zoelen (PvdD)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), J. Jones (GL), P. Swart (GL), B. Leemhuis (GL), I. Huitema (PvdA), J. Scoop (PvdA), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), M. Sloot (Stadspartij), N. Hilboesen (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), R. Heiner (VVD), D. Swets (S&S), P. Vermerris (S&S), P. Rebergen (CU), L. Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA)

Namens het college: M. Molema (wethouder), I. Jongman (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur en mededelingen college

00:00:18

Voorzitter: Welkom bij het vragenuur van 12 juni. We gaan eerst even vragen aan het college of er mededelingen zijn? Ik heb een mededeling doorgekregen van wethouder Van Niejenhuis. Gaat uw gang.

00:00:40

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Dank u wel, Voorzitter, voor het woord. Ik wil de raad kort iets vertellen en dat gaat over de locatie Gedempte Kattendiep 150. Dat betreft de voormalige Holland Casino locatie. Een aantal van u vermoeden dat al zodra ik 'Kattendiep' zeg. Die locatie ligt al bijna zeven jaar braak. U als raad heeft meermalen gevraagd: college, gebeurt er nog wat? U bent op de hoogte van de keuze die Holland Casino heeft gemaakt om naar de gemeente Tynaarlo te gaan. Wij zijn met Holland Casino in gesprek geweest over de aankoop van de gronden op het Gedempte Kattendiep. Daar hebben wij een overeenkomst over bereikt. Dat betekent dat de gemeente Groningen die gronden in eigendom zal gaan krijgen.

00:01:28

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Dat gebeurt op het moment dat Holland Casino een bouw- en omgevingsvergunning heeft gekregen voor de nieuwbouw in gemeente Tynaarlo. Dus op dat moment worden die gronden aan ons overgedragen. Wat het mooie aan deze afspraak is, vooruitlopend aan die feitelijke overdracht, is dat we alvast aan de slag kunnen gaan met het maken van een stedenbouwkundig kader voor deze locatie. Wij kunnen dus nu aan de slag met het ontwikkelen van plannen op deze plek. Daar zijn we ontzettend blij mee, want het is een belangrijke plek in onze binnenstad die er al jaren niet goed bij ligt. Wij gaan daar met gezwinde spoed mee aan de slag. We zullen uw raad betrekken bij het maken van de kaders voor deze locatie.

00:02:11

Voorzitter: Dank. Ik zie een vraag bij de heer Leemhuis van GroenLinks.

00:02:14

De heer Leemhuis (GroenLinks): Om te beginnen heel mooi nieuws dat dit eindelijk ontwikkeld kan gaan worden. Ik heb twee vragen. De eerste is eigenlijk vanzelfsprekend: ik neem aan dat het past in het kader van Geleide Groei en er al enige studie is op dit gebied? Dat zag er prachtig uit. De andere vraag is toch: het klinkt een beetje als een slag om de arm vanuit die gedachte dat het pas overgedragen wordt als de bouwvergunning in Tynaarlo is verleend. Het voelt een

beetje alsof ze nog terug kunnen komen als dat niet goed gaat. Kan het college mij vertellen dat het gewoon goed komt? Ik snap die constructie niet, maar misschien moet ik er niet te veel achter zoeken.

00:02:58

Voorzitter: De wethouder.

00:03:00

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Geleide Groei is inderdaad een van de kaders die we hebben om naar deze locaties te kijken. In Geleide Groei hebben we verschillende perspectieven op de stad ontwikkeld. We zullen die echt heel erg gaan gebruiken om voor deze locatie een goed plan te maken. Dus eerst een goed kader te maken die u als raad kan vaststellen en dan een goed plan te maken. Het tweede is: dit is denk ik vanuit Holland Casino belangrijk. Zij willen deze locatie niet zomaar loslaten vanuit hun goedbedoelde eigenbelang. Wij willen eerst zekerheid hebben dat het echt goed komt op de andere plek. We hebben daar alle vertrouwen in, dus ik maak me er geen zorgen over dat het niet goed gaat.

00:03:39

Voorzitter: Dank. De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:03:42

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Wij zijn er blij mee dat deze stappen nu worden gezet. Aanvullend daarop: heeft Holland Casino een soort globale planning met ons gedeeld hoe zij het vergunningsproces met de gemeente Tynaarlo ziet?

00:03:56

Voorzitter: De wethouder.

00:03:59

De heer Van Niejenhuis (wethouder): Nee, dat weet ik niet precies. Ik heb wel, zoals jullie weten, goed contact met de wethouder collega in Tynaarlo. Die geeft aan dat zij hier heel hard aan werken om te zorgen dat daar een goed proces is, een goed plan komt en dat zij snel een vergunning kunnen verlenen. Daar worden dus dit jaar echt flinke stappen in gezet. Of dat echt voor het eind van het jaar lukt weet ik niet, maar daar wordt heel hard aan gewerkt.

00:04:22

Voorzitter: Dank voor deze mededeling. Dan gaan we nu over naar de vragen. Er zijn vier vragensets. We hebben ongeveer 40 minuten. Dat is tien minuten per vragenset. Dat moet denk ik makkelijk lukken. Dan gaan we eerst naar de vragen over de recente heftige geweldsincidenten. Die zijn ingediend door mevrouw Menger van Stadspartij 100% voor Groningen. Gaat uw gang voor de toelichting.

00:04:43

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie heeft deze vraag opgesteld naar aanleiding inderdaad van opnieuw heftige geweldsmisdrijven afgelopen weekend. We worden daar keer op keer mee geconfronteerd. Mijn fractie en vele anderen maken zich hier zorgen over. Het zal maar een familielid of een kennis van je zijn. Wij zijn benieuwd en vragen ons af: wat kan de burgemeester doen? Zijn er mogelijkheden?

00:05:17

Voorzitter: Ik ga even door. Mevrouw Martinez Doubiani.

00:05:21

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Wij kunnen ons zeker vinden in de zorgen die de Stadspartij zonet heeft benoemd. Het is nooit een pretje als dat een bekende is natuurlijk of überhaupt als dat het gebeurt in onze gemeente. Ik ben wel benieuwd naar welke vergaande acties of maatregelen de Stadspartij graag wil zien. Wat kan ik mij daarbij voorstellen?

00:05:47

Voorzitter: Ik geef het woord aan mevrouw Menger.

00:05:49

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Op een gegeven moment zijn wij van mening dat het ergens zou moeten stoppen. Op een gegeven moment lijkt het meer regel dan uitzondering te zijn. Volgens mij staan we met elkaar voor de veiligheid van onze inwoners. Het lijkt alsof het soms, zou je kunnen zeggen, een soort van wildwest is. Je zal er maar lopen of je begeeft je op dat moment in dat gebied. De vraag die wij hebben: is er een mogelijkheid om misschien toch te kijken naar meer cameratoezicht dus nog veel meer camera's? Of wellicht in bepaalde gebieden preventie fouilleren?

00:06:33

Voorzitter: De heer Swets, Student en Stad.

00:06:36

De heer Swets (Student en Stad): Dank, Voorzitter. Mijn vraag aan de Stadspartij is: waarom wordt dit nu bij het politieke vragenuur behandeld en niet bij een bredere veiligheidssessie, zoals we die elke keer in de raad hebben? Er zijn onlangs door de Stadspartij ook vragen gesteld over Koningsdag en aangescherpte veiligheidseisen. Toen was het pleidooi: "We moeten juist niet te veel veiligheidseisen stellen, want dan kunnen er geen Koningsdag feesten meer worden georganiseerd." Toen gaf de burgemeester aan: "Als er dan een incident gebeurt staat de raad weer bij mij op de stoep hoe dat incident had kunnen gebeuren." Hoe rijmt de Stadspartij aan de ene kant zwaardere maatregelen in de publieke ruimte, met aan de andere kant lichtere veiligheidseisen voor ondernemen rond het organiseren van evenementen in de openbare ruimte?

00:07:24

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Mag ik die beantwoorden?

00:07:26

Voorzitter: Die mag u beantwoorden. We hebben dit, als Voorzitter, als een aantal actuele situaties beoordeeld, dus daarom zijn die vragen toegelaten. Mevrouw Menger, u kunt de vraag beantwoorden.

00:07:39

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Waarom de Stadspartij deze vraag stelt tijdens het politieke vragenuur heeft te maken met dat het een actualiteit betreft. Waar u verder iets over vroeg met betrekking tot lichtere maatregelen is een andere situatie. Wij beoordelen en kwalificeren deze als verschillend. Ik maak mij überhaupt enorm grote zorgen over

toenemend geweld in onze samenleving en specifiek in onze gemeente. Ik durf mijn kinderen niet meer tijdens het uitgaansleven de stad in te laten gaan. Ik heb daar grote zorgen over. Niet alleen mijn kinderen, maar in principe iedereen. Daarom zeg ik dat ik het daar graag over wil hebben. Wanneer kunnen wij gaan ingrijpen? Ik denk dat dat moment op een gegeven moment gewoon daar is.

00:08:31

Voorzitter: Ik wil niet weer rondjes gaan draaien, maar ik ga naar mevrouw Martinez Doubiani van D66.

00:08:37

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik zat nog even na te denken over wat mevrouw Menger zonet heeft gezegd qua maatregelen die ze graag ziet: camera's en preventief fouilleren. Ik kan begrijpen dat wij daar anders in staan, want de vraag is hier ook waar wij eigenlijk invloed op hebben. Er zijn al best wel wat camera's in de binnenstad, maar ik weet niet of dat verder nog gaat helpen. Dus ik ben het eens. Misschien wacht ik nog even op het antwoord van het college. Ik ben benieuwd wat het college hierop te zeggen heeft en tot waar die invloed gaat wat wij kunnen doen als gemeente.

00:09:18

Voorzitter: Het is inderdaad niet de bedoeling om hier het debat te gaan voeren over cameratoezicht, want dat wordt nog later besproken. Als ik geen verdere vragen zie, ga ik nu door naar wethouder Bloemhof die namens de burgemeester deze vraag gaat beantwoorden. De wethouder.

00:09:36

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. Het gaat inderdaad om een heftige geweldsincidenten. De hoeveelheid en aard van dergelijke incidenten en gewelddadigheden baart het college zeker zorgen. Daarvoor zijn verschillende oorzaken te noemen. Zoals de hoeveelheid mensen die in het volle uitgaansgebied aanwezig is. Dit gecombineerd met middelengebruik en agressie, die mede door dat middelengebruik wordt veroorzaakt. Het college vindt de aanwezigheid van incidenten niet bij het uitgaansleven horen. Daarom wordt wekelijks samen met de politie gekeken welke interventies kunnen worden gedaan in relatie tot de incidenten. Daarbij kan het natuurlijk gaan om opsporing door de politie of de inzet van gesprekken en bestuurlijke maatregelen richting horecaondernemers. Dan ten aanzien van uw vraag dat er sprake is van een structureel ontwrichtend maatschappelijk probleem.

00:10:28

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Wij zien periodiek in de gemeente Groningen heftige incidenten, zoals schiet- of steekpartijen. We zien, zoals aangegeven in de eerdere beantwoording van uw vragen over geweld in het Groninger uitgaansgebied, een toename van de geweldsincidenten. Zoals ook toen is aangegeven, wordt op dit moment ingezet op het opleggen van zichtbare bestuurlijke maatregelen en/of stevige waarschuwingen. De opsporing van strafbare feiten is daarbij een zaak van de politie en het OM. Deze thema's vormen met enige regelmatig de agenda van de lokale driehoek tussen politie, OM en burgemeester. Ook de incidenten van afgelopen weekend hebben de aandacht en waar mogelijk zullen we de daders

vervolgen. Voor het overige verwijs ik dus naar de eerder gestelde vragen in de richting van de burgemeester en wat daarover is gezegd, Voorzitter.

00:11:16

Voorzitter: Dank u voor de beantwoording. Als er geen verdere vragen om dit onderwerp zijn, wil ik graag verder. Ik zie mevrouw Martinez Doubiani van D66. Gaat uw gewoon.

00:11:26

Mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Bedankt aan het college voor de beantwoording. Ik ben even benieuwd voor de helderheid: het college benoemde dat de incidenten ook te maken hebben met middelengebruik. Klopt het dat de personen die deze incidenten veroorzaken allemaal middelen hebben gebruikt? Of is dat er niet allemaal aan te koppelen? Of hangt het van het geval af?

00:11:53

Voorzitter: Over middelengebruik en veiligheid in het algemeen hebben we nog andere sessies. Ik weet niet of we hier zo diep op moeten ingaan. Misschien dat wethouder nog een korte opmerking daarover wil maken en dan gaan we verder.

00:12:04

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Voorzitter, over dit specifieke incident doe ik hier geen mededelingen. In algemene zin was mijn opmerking hierin algemeen bedoeld, namens de burgemeester.

00:12:14

Voorzitter: Dank. Dan gaan we verder met de volgende vraag. Een vraag van de fractie van GroenLinks over het terugdringen van verkooppunten van tabak. Mevrouw Folkerts van GroenLinks, gaat uw gang.

00:12:26

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dank u wel. Voorzitter, heel veel mensen willen stoppen met roken en toch komen ze steeds weer in de verleiding. Het is daarom belangrijk dat sigaretten niet meer op elke straathoek verkrijgbaar zijn. Het is heel goed dat per 1 juli supermarkten geen tabak meer mogen verkopen. Helaas zien we dat de tabaksindustrie nu echt in sneltreinvaart overal in Nederland van die gemakswinkels opent, het liefst pal naast een supermarkt. Dat vinden wij echt ongelooflijk onwenselijk. Het ondergraaft totaal een heel belangrijk aspect van het gezondheidsbeleid. Wij vinden het heel jammer dat de gemeente in ieder geval in juridische zin nog niet echt middelen lijkt te hebben om dit tegen te houden. Ik zag ook in mijn eigen buurtsuper deze week een tabakszaak gerealiseerd worden. Echt in sneltreinvaart! Van het weekend was het nog een kapperszaak. Er wordt nu gewoon een kant en klare tabaksformule in geknald met alles erop en eraan. Wij vragen ons dus af wat het gemeentebrede beeld hierop is en of het college nog mogelijkheden ziet om dit soort ontwikkelingen te ontmoedigen?

00:13:27

Voorzitter: Ik zie nog wat aanvullende vragen van de heer Heiner, VVD.

00:13:32

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Wat ons betreft is het een logisch gevolg op het moment dat je geen sigaretten in de winkel kunt kopen, dat het dan ergens

anders gedaan wordt. Het lijkt mij ook meer Rijksbeleid dan dat de gemeente daar wat aan zou moeten doen. Mijn vraag aan GroenLinks is vooral: wat vindt u dat de gemeente moet doen? Moeten we bijvoorbeeld alle verkooppunten voor tabak verbieden, wat u betreft?

00:13:55

Voorzitter: GroenLinks.

00:13:57

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Nou, dat is iets waar mijn fractie vaker aandacht voor heeft gevraagd. Wat GroenLinks betreft zou natuurlijk uiteraard de echte oplossing zijn dat het Rijk een beetje fatsoenlijk beleid had gevoerd. Dus dat je dit hand in hand had gedaan met een vergunningstelsel voor tabakswinkels, zodat gemeenten iets van tools hebben om dit juridisch aan te pakken. In mijn vragen erken ik ook dat dat er waarschijnlijk niet in zit. Ik denk wel dat je als gemeente in ieder geval die lobby richtingen draait. We krijgen straks een nieuwe bewindspersoon die het kan opvoeren. Ik denk ook dat wij ondernemers kunnen aanspreken op hun verantwoordelijkheid. Als jij een goedlopende supermarkt hebt en het sigarettendeel gaat eraf, dat je dan een verantwoordelijkheid hebt voor de volksgezondheid om niet je buurman uit te kopen en daar een sigarettenwinkel te beginnen.

00:14:43

Voorzitter: Voordat er zich een heel debat ontspint over dit onderwerp: de actualiteit is dat 1 juli sigaretten weggaan en dat daarop nieuwe formules uit de grond schieten. Dit ook even voor het vervolgproces, want ik zie de heer Heiner, dat er niet een heel groot debat ontstaat. De VVD.

00:15:00

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, ik vroeg via u aan GroenLinks of GroenLinks vindt dat alle tabaksverkooppunten in de gemeente verboden moeten worden. Daar heb ik geen antwoord op gekregen.

00:15:09

Voorzitter: Kan GroenLinks nog een kort antwoord geven?

00:15:11

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ja, uiteindelijk zou mijn doel zijn dat tabak niet meer verkrijgbaar zou moeten zijn. Het is ongeveer even verslavend als heroïne en crack, dus ik denk dat het in die categorie zou moeten vallen. Daar ga je stapje voor stapje naartoe. Ik geloof dat de planning is dat in 2032 het alleen maar bij tabaksspeciaalzaken verkrijgbaar is. Dat zijn er op dit moment geloof ik zeven in de gemeente. Mijn doel zou in ieder geval zijn dat er niet, tegen de tijd dat het 2032 is, 100 verkooppunten zijn, maar dat we het bij die zeven zouden kunnen houden. Zodat het uit het straatbeeld verdwijnt en kinderen niet zien dat het normaal is om sigaretten te kopen bij je dagelijkse boodschappen. Dat is het doel van het gezondheidsbeleid en de rookvrije generatie, wat volgens mij ook door de VVD onderschreven wordt.

00:15:57

Voorzitter: Het was een helder en duidelijk antwoord. Nog een hele korte vervolgvraag en dan ga ik naar mevrouw Gietema. Gaat uw gang.

00:16:03

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, nu wordt ineens in die laatste zin gedaan alsof wij tegen een rookvrije generatie zijn, maar dat is niet zo. De vraag was heel helder of GroenLinks vindt dat alle tabakswinkels verboden moeten worden. Daar komt een heel omslachtig antwoord, maar volgens mij is dat een ja of nee vraag. Vindt u dat op dit moment alle tabaksverkooppunten verboden moeten worden?

00:16:21

Voorzitter: Heel kort, ja of nee?

00:16:23

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Nee, ik vind dat het er op dit moment niet meer zouden moeten worden, maar minder. Als u voor een rookvrije generatie bent, dan wilt u net als ik dat op termijn - want als niemand meer rookt, dan zijn er geen tabakswinkels meer - het aantal tabakswinkels naar nul zou moeten worden.

00:16:36

Voorzitter: Dank. Dan gaan we nu naar mevrouw Gietema van D66.

00:16:39

Mevrouw Gietema (D66): Dank, Voorzitter. Als het aan ons had gelegen was er in ieder geval een verbod geweest op die nieuwe tabakszaken. We hebben daar vorig jaar tijdens het politiek vragenuur vragen over gesteld aan de wethouder met het voorstel om een voorbereidingsbesluit te nemen. Met het oog op de regulering die zou komen is er toen gezegd: "Dat gaan we niet doen." De aanvullende vraag aan het college nu is: in hoeverre kunnen we als gemeente toch nog iets doen om het vanuit de gemeente te reguleren? Of is er een eventueel voorbereidingsbesluit of andere mogelijkheid in het zicht?

00:17:16

Voorzitter: Duidelijk. Dan kunnen we door naar de beantwoording door de wethouder. Wethouder Bloemhoff.

00:17:21

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dank u wel, Voorzitter. We hebben uw raad eerder een brief gestuurd over de tabakszaken. Zoals aangegeven is het juridisch nu niet mogelijk in ons ruimtelijkeorderingsbeleid tabakszaken in te perken vanwege gezondheidsoverwegingen. Dat is ook een antwoord op de vraag van mevrouw Gietema. Utrecht heeft een voorbereidingsbesluit genomen, maar moest daar juridisch op terugkomen. Dat hebben we ook in die brief aangegeven. Daardoor gaan wij niet over tot een voorbereidingsbesluit, omdat er geen juridische basis voor is. Staatssecretaris Van Ooijen heeft op 8 maart jongstleden aangegeven dat het demissionaire kabinet een eventueel extra tabaksontmoedigingsbeleid overlaat aan een volgend kabinet. Dus dat is op dit moment de situatie zoals die is.

00:18:02

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): In onze eerdere brief gaven we ook aan dat door het Rijksbeleid het terugdringen van het aantal verkooppunten voor tabak tien jaar in beslag neemt en dat het in 2032 afgerond zou zijn. In Groningen zien we bij gelijkblijvende marktomstandigheden op 1 juli aanstaande meer dan een halvering van het aantal verkooppunten ten opzichte van het huidige aantal. Dat komt dus door het verkoopverbod in supermarkten per 1 juli. Dat betekent een afname van 44

verkooppunten. Er blijven 39 verkooppunten over. Ik zou wel even willen markeren dat dat toch een belangrijke mijlpaal is op weg naar een rookvrije generatie. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat de meeste supermarkketens al eerder zijn gestopt met de verkoop van tabak. Ze hebben dus niet gewacht op dat formele verbod wat er is. Daar zijn we ook blij mee.

00:18:53

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Het blijft mogelijk om tot 2032 tabak te verkopen in tabaksspecialzaken en ook in de gemakzaken, zoals we die noemen. Dat zijn winkels waar je ook lectuur, cadeaus, et cetera kunt kopen. Vanuit ondernemersperspectief is dus de tabaksspecialzaak nog de enige toekomstbestendige manier om tabak en aanverwante producten te verkopen. Dan was de vraag: wat is het meest recente beeld van het animo voor nieuwe tabakzaken in Groningen? Er werd gezegd: "Wij zien in sneltreinvaart het aantal toenemen." Wij hebben eerder in de brief geconstateerd dat er bij huurders momenteel amper animo is voor het openen van een tabaksspecialzaak. We hebben van de makelaars die panden verhuren begrepen dat er niet of nauwelijks wordt geïnformeerd. Dat begrijpen we dus van de mensen die de verhuur doen.

00:19:44

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Ook is er met franchisenemers gesproken en blijven we monitoren. In onze updates over retail kunnen we uw raad op de hoogte blijven houden van de ontwikkelingen in deze branche. Dan de vraag: bent u bereid in gesprek te gaan met franchisenemers over hun verantwoordelijkheid voor een rookvrije generatie? Die vindt het college wel ingewikkeld, want ik weet niet zo goed wat het doel van het gesprek zou moeten zijn. Moet ik dan aan de franchisenemers vragen om te stoppen met de verkoop van de producten waar die zaak voor is opgericht? Dat lijkt mij een wat ingewikkeld gesprek. Je kunt tegen supermarkten zeggen: "Moet je nog de tabak verkopen?" Dat is verboden. Dit is eigenlijk de reden van bestaan van zo'n tabaksspecialzaak. Dat lijkt mij dus ingewikkeld.

00:20:32

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Dan natuurlijk de vraag naar de lobby en of het college bereid is om bij het nieuwe kabinet aan te dringen op een vergunningstelsel? We zien dus dat de verkoopmogelijkheden steeds verder ingeperkt worden, wat ik net zei. In 2032 alleen nog in specialzaken. Daarnaast heeft het Rijk maatregelen genomen, zoals de accijnsverhogingen. Die zetten het verdienmodel voor ondernemers van dit soort zaken natuurlijk wel onder druk. Dat blijkt uit onderzoek van het RIVM dat gisteren naar buiten kwam. Na de recente accijnsverhoging in 2023 deed 28% van de rokers een poging te stoppen en is 10% daadwerkelijk gestopt. Dus het heeft tot een vermindering geleid van het aantal rokers en 18% van de rokers is minder gaan roken.

00:21:18

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Overigens nam het kopen van die tabaksproducten in het buitenland juist weer toe. Met andere woorden: wij denken dat er al hele flinke stappen worden genomen om dat aanbod verder in te perken. Wij willen ook best wel meewerken aan gesprekken met het Rijk mochten wij in sneltreinvaart, wat u zegt, zien dat er een toename is. Op dit moment zijn dat onze signalen niet. We gaan natuurlijk graag in gesprek als u daar andere signalen van heeft. Ik vind wel dat op

het moment dat we een enorme groei zien van tabaksspeciaalzaken, dan willen we daar met alle liefde het gesprek ook met het Rijk over voeren. Op dit moment blijkt dat niet uit onze gegevens die we ambtelijk hebben.

00:21:57

Voorzitter: Ik zag de hand van mevrouw Folkerts al omhooggaan bij 'gesprekken met franchisenemers'. Gaat uw gang.

00:22:05

Mevrouw Folkerts (GroenLinks): Dat klopt. Even voor de context: leuk dat het aantal verkooppunten naar beneden gaat, maar mijn zorg zit nu juist in het openen van verkooppunten naast supermarkten. Met franchisenemers bedoel ik heel expliciet ondernemers die een supermarkt uitbaten en dan zelf... Ik kan hier niet zien of dat bij mij in de wijk ook gebeurt. Ik zie dus dat het bij mij in de wijk gebeurt. Ik zie dat het overal in Nederland gebeurt. Ik heb dus een donkerbruin vermoeden dat het overal in de gemeente ook gebeurt. Het zijn vaak juist de supermarktondernemers zelf die goede sier maken: "Kijk, we zijn gestopt met sigaretten verkopen", misschien zelfs al voor 1 juli en ondertussen aan de overkant een gemakswinkel openen. Dat kan dan op termijn, want er is geen vergunningsstelsel, een tabakswinkel worden. Dus dat zijn de franchisenemers die ik bedoelde.

00:22:55

Voorzitter: De wethouder.

00:22:57

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Voorzitter, wij hebben die signalen niet, maar mocht u voorbeelden hebben geeft u die dan even aan. Ik wil best met de supermarkt praten over... Voorzitter?

00:23:07

Voorzitter: Gaat u door via de Voorzitter. Het staat in de vraag. Gaat u door, wethouder.

00:23:15

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Wij hebben dus geen enorme toename gezien. Als u voorbeelden heeft waarvan u zegt dat het daar wel gebeurt, dan kunnen we prima met de supermarkt- ondernemer in gesprek. Nogmaals, het is wel wat lastig om met de eigenaar van een tabaksspeciaalzaak in gesprek te gaan. Daar heb ik de kanttekening al bij gemaakt.

00:23:31

Voorzitter: Nog een laatste vraag van de heer Heiner en dan gaan we door naar de volgende vragen. De heer Heiner.

00:23:35

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Ik ben wel benieuwd wat het doel van de wethouder van die gesprekken is. Is dan het doel dat een supermarkt-ondernemer niet zo'n gemakswinkel gaat beginnen, waar die uiteindelijk de tabak gaat verkopen? Wat wil de wethouder daarmee bereiken?

00:23:48

Voorzitter: De wethouder.

00:23:51

Mevrouw Bloemhoff (wethouder): Voorzitter, het zijn natuurlijk deels landelijke ketens die dat doen. Een landelijke ontwikkeling is daar ingewikkeld in. Ik krijg de suggestie als een supermarkt daar aan de ene kant binnen het kader mee stopt en vervolgens een deurtje verder mee begint en het is jouw eigendom, wat soms ook van een supermarkt is... Als jij daar voorbeelden van hebt, dan kunnen we toch prima vragen: je doet nu het ene en er gebeurt ondertussen het andere. Dat lijkt me niet raar. Dat hoef ik niet zelf te doen. We hebben in elk gebied mensen van EZ zitten om daar aandacht voor te vragen. Nogmaals, wij hebben die signalen op dit moment niet. Maar als mevrouw Folkerts zegt: "Ik heb dat geval wel, waarbij binnen de kaders van de supermarkt zelf tabak werd verkocht en vervolgens een deel wordt verhuurd aan een aparte zaak", dan zie ik niet in waarom we daar niet even een gesprek mee zouden kunnen voeren. Het lijkt mij niet raar, Voorzitter.

00:24:46

Voorzitter: Dank, dat was helder beantwoord. We zijn mooi op tijd, want we gaan door naar de volgende vraag van de ChristenUnie over de stormbaan en trainingslocatie in Ten Post. De heer Rebergen.

00:25:02

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Dit sportinitiatief is begonnen in Ten Post op een stuk grond. Omdat het voorziet in een behoefte voor sporters uit de hele regio, is het uitgegroeid tot een stormbaan en trainingslocatie op dat stuk grond. Onlangs heeft de ondernemer gehoord dat het daar niet mag en niet is toegestaan. Dergelijke initiatieven vinden wij van groot belang. We zouden het college willen vragen op welke manier dergelijke initiatieven kunnen worden ondersteund?

00:25:38

Voorzitter: Wethouder Jongman. Sorry, er is iemand die nog wat wil zeggen. Mevrouw Huitema, PvdA. Gaat uw gang.

00:25:50

Mevrouw Huitema (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Ik wil de vraag van de ChristenUnie onderstrepen, want wij hebben begrepen dat dit initiatief mensen die een afstand hadden tot sporten in beweging brengt. Dat is voor de Partij van de Arbeid erg belangrijk. Dus wij sluiten ons aan bij de vragen en zijn er blij mee.

00:26:08

Voorzitter: Ik ging een beetje snel door naar de wethouder, maar ik kijk nog even rond. Alle vragen zijn gesteld? Dan nu wethouder Jongman.

00:26:14

Mevrouw Jongman (wethouder): Voorzitter, dank u wel. Ik zag inderdaad een hand achter uw hoofd bewegen, dus vandaar dat ik even wachtte. Dank voor het woord. Het is inderdaad, zoals de Partij van de Arbeid al aangeeft en de ChristenUnie in de vraagstelling, onze ambitie om iedere Groninger gelijke kansen te bieden om mee te doen aan sport en bewegen. Of dat nou bij een sportvereniging, een commerciële sport-aanbieder of in de openbare ruimte is, we juichen dat allemaal toe. Wij zijn positief over het initiatief wat in Ten Post is en waarvan de initiatiefnemer hier op de publieke tribune zit. Dus welkom in ons midden.

00:26:49

Mevrouw Jongman (wethouder): Er zijn meer initiatieven zoals deze. Daar waar nodig en gewenst ondersteunen we dergelijke initiatieven ook. Soms is het van een groep bewoners. Soms van een ondernemer of varianten daarop. Dan stellen we ook expertise beschikbaar. We stellen ons netwerk open die we in het gebied hebben en soms helpen we ook met cofinanciering. We kunnen een hele bloemlezing geven van al dat soort initiatieven, maar het is belangrijk om nu te focussen op het initiatief zoals dat in Ten Post is. Het is helaas in Ten Post niet mogelijk om de activiteit op de huidige locatie voort te zetten. Dat heeft een oorzaak, namelijk dat de locatie een andere bestemming heeft. Als je dat op die locatie zou willen voortzetten, dan is dat in strijd met het bestemmingsplan. Het is best een langdurig traject om dat te wijzigen en de uitkomst is op voorhand niet te garanderen.

00:27:40

Mevrouw Jongman (wethouder): Dat is even het hele technische antwoord waarom dit gebeurd is. Met de initiatiefnemer hadden we goed contact en hebben we blijvend goed contact. We hebben gekeken wat er elders mogelijk is om op zoek te gaan naar een andere locatie. Inmiddels is er contact opgenomen met het bestuur van Stichting Zwembad De Blinkert in Ten Boer met het voorstel om daar de activiteiten voort te zetten. Het gebiedsteam van Ten Boer is nauw aangehaakt en ondersteunt dit voorstel. Zij heeft de initiatiefnemer en het zwembadbestuur met elkaar in contact gebracht om te kijken of wat er in Ten Post was in Ten Boer voort te zetten. Dus op deze wijze blijven we het ondersteunen en toejuichen.

00:28:26

Voorzitter: Dank. Ik zie nog een vraag van de heer Rebergen.

00:28:32

De heer Rebergen (ChristenUnie): Goed te horen dat daarbij ondersteund wordt en gekeken wordt naar een andere locatie in het gebied van de regio waar mensen weggkomen. Ik kan me voorstellen als we op zoek gaat naar zo'n locatie, bijvoorbeeld bij het zwembad, dat er ook allerlei nieuwe obstakels tegen worden gekomen. Kan het college aangeven dat ze daarin haar best zal doen om die obstakels met de ondernemer weg te nemen?

00:28:57

Voorzitter: De wethouder.

00:29:03

Mevrouw Jongman (wethouder): Voorzitter, ik zou haast een woordgrap willen maken, omdat het ook deels obstakels zijn die het sporten willen bevorderen. Het serieuze antwoord is: natuurlijk gaan we kijken hoe we dat kunnen ondersteunen. Ik denk dat rondom waar het stichtingsbestuur van het zwembad mee bezig is, dat elkaar misschien kan versterken in het sporten en bewegen daar. Wij gaan dus welwillend kijken, maar hebben ons wel te houden aan de juridische beperkingen die er zijn. Laten we besluiten dat we kijken hoe we dat zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. Dat gaan we dus doen.

00:29:34

Voorzitter: Dank. Zijn er verder nog vragen of opmerkingen over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan gaan we door naar de laatste set vragen van de fracties van

het CDA en VVD over vernielingen sportpark Esserberg. Wie van de fracties kan ik het woord geven? Mevrouw Armut van het CDA.

00:29:53

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Ik neem het even over van mijn collega de heer De Haan. Eigenlijk heeft het niet veel intro nodig. Voor de zoveelste keer zijn er vernielingen aangericht, nu op het sportpark Esserberg. Dit keer zijn de ramen van de rugbyclub ingegooid en is er gepoogd brand te stichten. Het is al vaker voorgekomen en een enorme kostenpost. De clubs zitten daar echt mee in hun maag en wij ook. Wij zijn benieuwd of het college mogelijkheden ziet om nog meer maatregelen te treffen en of het college in gesprek is? Kortom, we zijn benieuwd hoe het college dit ziet en hoe we dit tegen kunnen gaan?

00:30:31

Mevrouw Armut (CDA): Dank. De heer Heiner, heeft u hier ook nog een opmerking over of kunnen we door naar de wethouder?

00:30:37

De heer Heiner (VVD): Nee, we kunnen wel door naar de beantwoording.

00:30:39

Voorzitter: Zijn er nog andere vragen over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan gaan we door naar de wethouder.

00:30:44

Mevrouw Jongman (wethouder): Voorzitter, dank u wel. We moeten helaas constateren dat vandalisme een maatschappelijk probleem is dat zich niet alleen tot de sportparken beperkt. Echt waar, ik baal ervan dat een kleine groep hier, maar ook op meer plekken, het voor een grote groep verpest. Er is een grote groep die het heel fijn vindt om 's middags om 17:00 uur of het begin van de avond na het eten met de voetbal onder de arm naar Esserberg te gaan of op het rugbyveld of wat dan ook om nog lekker even te sporten en te bewegen. Het is ook ons streven om zoveel mogelijk inwoners te laten sporten en bewegen. Door die open sportpark-gedachte is het juist de bedoeling dat veel meer mensen daarvan kunnen genieten.

00:31:23

Mevrouw Jongman (wethouder): We hadden het al, maar het is ook een wens van uw raad geweest als beleidsinzet om dat de komende periode voort te zetten. Inderdaad wat u zegt, door de positieve kanten van een open sportpark hebben we nu ook helaas te maken met die vernielingen, zoals nu op sportpark Esserberg. Wat we op korte termijn gaan doen is dat we gaan kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat het cameratoezicht verbeterd kan worden. Voor de langere termijn zijn er ontwikkelingen rondom het sportpark gaande, die wellicht een bijdrage kunnen leveren aan het tegengaan van vandalisme.

00:31:57

Mevrouw Jongman (wethouder): Er zijn bijvoorbeeld ideeën om het sportpark meer te verbinden met de omgeving door het aanbrengen van fiets- en wandelpaden. De school ernaast wordt verbouwd, zodat er meer reuring op het sportpark komt en daarmee ook meer toezicht. Ik zou met u de eerste zijn om te zeggen: ik wil het vandalisme een halt toeroepen, maar dat is niet realistisch. Wij kunnen daar niet elke dag achter de bosjes liggen om te kijken wat er gebeurt. We zijn in gesprek met de

sportclubs en we doen ons uiterste best om het in ieder geval te beperken, dan wel te voorkomen met die korte- en langetermijnmaatregelen.

00:32:32

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag van mevrouw Armut.

00:32:38

Mevrouw Armut (CDA): Nee, geen vervolgvraag. We zijn in ieder geval blij om te horen dat het college bezig is met korte- en langetermijnmaatregelen. We zijn het helemaal eens dat het heel mooi is dat het juist zo'n open karakter heeft en dat er toch wordt nagedacht over maatregelen waarbij we dat open karakter kunnen behouden, maar toch vandalisme kunnen tegengaan. We zijn heel benieuwd en hopelijk gaat het helpen. Bedankt.

00:33:02

Voorzitter: Dan zijn er geen verdere vragen meer. Ik dank het college voor de beantwoording van alle vragen en is er straks raad. Tot dan.